

UWAGA. Jest to fragment Suplementu.
Całe wydawnictwo ma 52 strony
i dostępne jest w serwisie www.awans.net

Beata Rechnio-Kołodziej

Jak zostać nauczycielem mianowanym?

Redakcja Zbigniew Warakomski

S U P L E M E N T

100 pytań i odpowiedzi

Podczas dokonywanej przez Ciebie autoprezentacji, członkowie komisji zanotują pytania, na które będziesz musiał odpowiedzieć.

Byś uniknął zaskoczenia i rzetelnie przygotował się do spotkania z komisją, przedstawiam 100 pytań, które padły podczas egzaminów na nauczyciela mianowanego w różnych regionach Polski. Podkreślam, że nie wszystkie są, moim zdaniem, trafne i celowe. Egzamin powinien dotyczyć wykonanych przez nauczyciela zadań i ich ewaluacji i opierać się na wymaganiach zawartych w rozporządzeniu.

Oto pytania komisji, których możesz się spodziewać – wraz z sugestiami odpowiedzi:

1. Jakie metody aktywizujące stosujesz na swoich zajęciach?

Sugestie do odpowiedzi:

Metoda projektu, zabawy rozwijające twórcze myślenie, zabawy z chustą animacyjną, mapa skojarzeń, kosz i walizka, drama, fabryka pomysłów, 6x6x6, drzewo decyzyjne, portfolio, dyskusja panelowa, metaplan, metoda Montessori, metoda symulacyjna, rybi szkielet, śnieżna kula.

Oczywiście komisja może poprosić o przedstawienie wybranej metody i efektów jej stosowania.

2. W jaki sposób indywidualizujesz pracę swoich uczniów?

Sugestie do odpowiedzi:

Indywidualne karty pracy, indywidualizowanie pracy domowej, wypowiedź ustna zamiast pisemnej, wypowiedź pisemna zamiast ustnej, uwzględnianie w pracy lekcyjnej zaleceń PP-P, współpraca z nauczycielami będącymi członkami zespołu

klasowego, różnicowanie poziomu trudności zadań, zapewnienie pomocy nauczyciela podczas zadań wykonywanych podczas zajęć, zachęta i pozytywny komentarz.

3. Wymień co najmniej dwa kryteria wymagań na oceny szkolne.

Sugestie do odpowiedzi:

Tu nie ma jednoznacznej odpowiedzi. Należy zapoznać się z zasadami oceniania w swojej szkole.

4. Jakie cechy dobrego nauczyciela są Ci najbliższe?

Sugestie do odpowiedzi:

Refleksja i plastyczność myślenia, umiejętność budowania poczucia własnej wartości uczniów, cierpliwość i wytrwałość, autentyczność, poczucie sprawiedliwości, umiejętność organizowania pracy dydaktycznej i różnych form aktywności uczniów, rozbudzania ciekawości i rozwijania zainteresowań oraz stymulowania do samorozwoju, umiejętność współpracy i współdziałania z rodzicami, empatia, poczucie humoru, zdolność dostrzegania zmian w postawach i rozwoju poznawczym uczniów, dojrzałość emocjonalna, umiejętność aktywnego słuchania uczniów, umiejętności diagnostyczne i terapeutyczne, umiejętność stosowania urozmaiconych strategii nauczania, zachęcania do rozwijania myślenia krytycznego, rozwiązywania problemów i stosowania wiedzy w praktycznym działaniu, umiejętność racjonalnego programowania swego czasu pracy i czasu wolnego, umiejętność społecznego komunikowania się.

5. Jakie dokumenty regulują pracę szkoły?

Sugestie do odpowiedzi:

Statut szkoły, Regulamin szkoły (i inne regulaminy), Wewnątrzszkolne zasady oceniania. Należy odnieść się do swojej placówki.

6. Co bierzesz pod uwagę oceniając uczniów?

Sugestie do odpowiedzi:

Zaangażowanie, indywidualne możliwości, stopień realizacji zadania, poprawność wykonania zadania, sytuacja rodzinna ucznia.

7. Jakie osiągnięcie zawodowe sprawiło Ci największą satysfakcję?

Sugestie do odpowiedzi:

Tu każdy musi odpowiedzieć ze swojej perspektywy. Czasem będą to sukcesy uczniów w konkursach, a w innym przypadku samoobsługa. Wszystko zależy od tego w jakiej placówce i za jakimi dziećmi pracujemy.

8. W jakiej formie pracy pozalekcyjnej spełniasz się najlepiej?

Sugestie do odpowiedzi:

Koła zainteresowań, świetlica terapeutyczna, praca z uczniem zdolnym ... resztę każdy musi przemyśleć w swoim imieniu.

9. Jakie metody prowadzenia zajęć wydają Ci się najbardziej efektywne?

Sugestie do odpowiedzi:

Tu przede wszystkim trzeba się wykazać znajomością metod pracy, mogą to być:

typowe metody podające (metody asymilacji wiedzy) to:

- Wykład informacyjny
- Pogadanka
- Opowiadanie
- Prelekcja
- Anegdota
- Odczyt
- Objasnienie lub wyjaśnienie.

Stosowane w nauczaniu metody problemowe to:

- wykład problemowy
- wykład konwersatoryjny
- klasyczna metoda problemowa
- metody aktywizujące:
- metoda przypadków
- metoda sytuacyjna
- inscenizacja
- gry dydaktyczne
- seminarium
- dyskusja dydaktyczna.

Dyskusja:

- związana z wykładem
- okrągłego stołu
- wielokrotna
- burza mózgów
- panelowa
- metaplan

Metody eksponujące:

- film
- sztuka teatralna
- ekspozycja
- pokaz połączony z przeżyciem.

Metody praktyczne:

- pokaz
- ćwiczenia przedmiotowe
- ćwiczenia laboratoryjne
- ćwiczenia produkcyjne
- metodę projektów
- metodę przewodniego tekstu.

Oczywiście, stosowane metody wiążą się z metodyką nauczanego przedmiotu i wiekiem uczniów, z którymi pracujemy.

10. Jak dążysz do ukształtowania wychowanka zgodnie z wizją absolwenta?Sugestie do odpowiedzi:

Opracowanie i realizacja planu pracy wychowawcy klasowego zgodnie z Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień, wspieranie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Dodam, że każdy program Wychowawczo-Profilaktyczny zawiera wizję absolwenta. Koniecznie trzeba się z nią zapoznać!

11. Jak planujesz i wdrażasz współpracę z rodzicami?Sugestie do odpowiedzi:

Wspólne opracowanie planu pracy wychowawcy klasy (wycieczki, imprezy klasowe i szkolne itd.), referaty dla rodziców, spotkania zespołowe i indywidualne, udział

rodziców w organizacji imprez klasowych i szkolnych, prowadzenie zajęć przez rodziców, odwiedzanie miejsc pracy rodziców w ramach preorientacji zawodowej, zajęcia otwarte dla rodziców.

12. Jakie korzyści wyniosłeś z obserwowanych zajęć prowadzonych przez opiekuna stażu i jak wykorzystasz je w prowadzeniu swoich zajęć?

Sugestie do odpowiedzi:

Sposób efektywnego planowania i prowadzenia zajęć, dobór metod i form pracy, sposoby utrzymania dyscypliny w zespole klasowym, znajomość ciekawych pomocy dydaktycznych, sposoby wykorzystania multimediiów, sposoby aktywizowania uczniów.

13. Scharakteryzuj wybraną trudną sytuację wychowawczą i sposób jej rozwiązania.

Sugestie do odpowiedzi:

Tu każdy musi pomyśleć o sytuacji związanej ze swoją pracą. Należy pamiętać, że cokolwiek robimy, musi być ukierunkowane na dobro ucznia i zgodne z przepisami. Mogą to być następujące sytuacje: dziecko z rodziny patologicznej, uczeń z oznakami przemocy domowej, uczeń w trudnej sytuacji materialnej, uczeń izolowany w zespole klasowym, wagary, agresja, kradzieże.

14. W jaki sposób dokonuje się korekt w dokumentacji szkolnej, np. w dzienniku lekcyjnym, arkuszach ocen?

Sugestie do odpowiedzi:

Sprostowań dokonuje dyrektor szkoły lub osoba, która popełniła błąd lub omyłkę albo osoba, którą dyrektor szkoły upoważnił do takiego działania sprostowania dokonuje się przez skreślenie kolorem czerwonym nieprawidłowych wyrazów i czytelne wpisanie kolorem czerwonym nad skreślonymi wyrazami właściwych danych oraz wpisanie daty i złożenie czytelnego podpisu przez osobę dokonującą sprostowania.

15. Jaki program nauczania wybrałeś i dlaczego ten, a nie inny?

Sugestie do odpowiedzi:

Tu najważniejsze będzie uzasadnienie. Przede wszystkim program musi spełniać warunki podane w rozporządzeniu Ministra Edukacji. Program musi korespondować

z wybranymi podręcznikami. Program muszą charakteryzować : - jasno sformułowane ogólne cele edukacyjne

- zawartość treści zawarte w podstawie programowej,
- spójna korelacja pomiędzy poszczególnymi edukacjami.

Oczywiście, każdy powinien jeszcze bardziej szczegółowo uzasadnić wybór programu.

Opinia o programie powinna się znajdować w protokole zebrania rady pedagogicznej – dobrze będzie ja przeczytać.

16. Wymień dokumenty wewnętrzne i omów jeden z nich.

Sugestie do odpowiedzi:

Statut szkoły, Regulamin szkoły, Koncepcja pracy przedszkola, Koncepcja pracy szkoły, Program Wychowawczo-Profilaktyczny, Plan pracy szkoły. Każdy powinien znać dokumenty regulujące pracę placówki, w której jest zatrudniony, ponieważ są różnice, proszę o tym pamiętać.

17. Wyjaśnij kwestię czasu pracy nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze.

Sugestie do odpowiedzi:

Czas pracy nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć nie może przekraczać **40 godzin** na tydzień. W ramach czasu pracy oraz ustalonego wynagrodzenia nauczyciel obowiązany jest realizować: zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, prowadzone bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz. Wliczane są tu także zebrania z rodzicami i doskonalenie zawodowe.

18. W jaki sposób można wykorzystać multimedia na lekcjach matematyki?

Sugestie do odpowiedzi:

Wykorzystanie tablicy interaktywnej i e-podręcznika, ćwiczenia i zadania interaktywne, programowanie, prezentacje multimedialne, filmy instruktażowe.

19. Jak rozwiązujesz konflikty powstające w zespole klasowym?

Sugestie do odpowiedzi:

Diagnoza struktury zespołu klasowego, realizacja programów profilaktycznych, integrowanie zespołu klasowego, rozmowy indywidualne i dyskusja z zespołem klasowym, współpraca ze szkolnym pedagogiem i psychologiem, analiza sytuacji

dydaktycznej i wychowawczej w zespole klasowym, organizowanie indywidualnej pomocy uczniom, dyskusja na tematy związane z problemem.

20. Która forma dzielenia się wiedzą i doświadczeniem jest najbardziej efektywna i dlaczego?

Sugestie do odpowiedzi:

Tu odpowiedzi mogą być różne, ponieważ każdy z nas inaczej się uczy i przyswaja wiedzę. Jedni wolą spotkania zespołu przedmiotowego, inni lekcje otwarte. Należy pamiętać, że jako forma dzielenia się wiedzą doświadczeniem, lekcje otwarte są najwyżej oceniane przez komisję. Wtedy poznajemy nowe formy i metody pracy, uczymy się utrzymania dyscypliny, aktywizowania uczniów.

21. Jak długo trwa rok szkolny?

Sugestie do odpowiedzi:

Od 1 września do 31 sierpnia. Tylko zajęcia szkolne są w innym terminie.

22. Na jakiej podstawie nawiązuje się stosunek pracy z nauczycielem np. kontraktowym?

Sugestie do odpowiedzi:

Zgodnie z treścią art. 10 ust. 4 Karty Nauczyciela stosunek pracy z nauczycielem kontraktowym nawiązuje się na podstawie umowy o pracę zawieranej na czas nieokreślony. Wyjątek od powyższej zasady przewiduje w art. 10 ust. 7 Karty Nauczyciela. Przedmiotowy określa przypadki zaistnienia sytuacji, które pozwalają pracodawcy zawrzeć z nauczycielem kontraktowym umowę o pracę na czas określony. Do przedmiotach obowiązków należą potrzeby wynikające z organizacji nauczania lub zastępstwo nieobecnego nauczyciela. Tu trzeba poczytać! Jeśli jesteśmy na zastępstwie, nie dostaniemy umowy na czas nieokreślony.

23. W jaki sposób diagnozujesz problemy środowiskowe w swojej szkole?

Sugestie do odpowiedzi:

Pamiętajmy, że RODO nas ogranicza! Będą to: rozmowy z rodzicami i uczniami, współpraca z MOPS, GOPS, dzielnicowym, współpraca ze szkolnym pedagogiem, obserwacja uczniów (czy mają potrzebne przybory, drugie śniadanie, nie wagarują itp.). Jeśli jesteś wychowawcą, obserwuj, czy uczeń jeździ na wycieczki, uczestniczy

w płatnych imprezach – być może potrzebuje wsparcia materialnego.

24. Jak motywujesz uczniów do pracy?

Sugestie do odpowiedzi:

Musimy mieć świadomość, że osiągnięcia uczniów zależą od:

- możliwości ucznia,
- pracy nauczyciela,
- świadomości ucznia,
- środowiska rodzinnego i sytuacji materialnej ucznia,
- wykształcenia rodziców,
- atmosfery klasy,
- grupy rówieśniczej,
- doświadczeń z dzieciństwa.

Dzieci uczą się tego, czego doświadczają:

- zachęcane - uczą się wiary w siebie,
- otaczane miłością, wyrozumiałością- uczą się cierpliwości,
- chwalone — wdzięczności,
- akceptowane - uczą się miłości, lubienia siebie,
- uznane - uczą się mieć cel.

Aby umocnić poczucie własnej wartości:

- twórz program tak, by wszyscy mogli odnieść sukces,
- ucz się od osób, które mają osiągnięcia w danej dziedzinie,
- skup się na sześciu podstawowych czynnikach:

1. bezpieczeństwie fizycznym,
2. bezpieczeństwie emocjonalnym,
3. własnej tożsamości,
4. przynależności,
5. kompetencji,
6. misji.

25. Kto powołuje komisję egzaminacyjną dla nauczycieli ubiegających się o stopień nauczyciela mianowanego?

Sugestie do odpowiedzi:

Organ prowadzący (sprawdź, jaki podmiot jest organ prowadzący Twoją placówkę).

26. Czym są i jaki jest sens stosowania celów operacyjnych?

Sugestie do odpowiedzi:

Cele operacyjne odnoszą się do zakładanych osiągnięć uczniów. Ukierunkowują i motywują poczynania ucznia i nauczyciela. Umożliwiają właściwy dobór metod, treści i pomocy dydaktycznych, umożliwiają przeprowadzenie dokładnej i obiektywnej oceny wiedzy i umiejętności ucznia. Jeśli np. wdrażam program dotyczący bezpieczeństwa, cele będą między innymi następujące;

- uczeń zna zasady przekraczania jezdni,
- przestrzega zasad ruchu drogowego jako pieszy,
- wie, po której stronie jezdni bez pobocza należy się poruszać,
- wykorzystuje elementy odblaskowe itp.

27. Jakie znaczenie ma doskonalenie nauczyciela, jakie znasz formy doskonalenia zawodowego?

Sugestie do odpowiedzi:

Nauczyciel na bieżąco musi doskonalić swój warsztat pracy, uwzględniając potrzeby szkoły i uczniów. Powinien zdobywać nowe kompetencje, by w pełni realizować zadania wychowawcy i nauczyciela. Tym też powinien się kierować wybierając formy doskonalenia.

Formy doskonalenia to: wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli, działania samokształceniowe, webinaria, konferencje, kursy doskonalące, kursy kwalifikacyjne, studia podyplomowe, uczestnictwo w zajęciach otwartych i ich omawianiu, e-szkolenia.

28. Dyskusja na temat jednej z przeczytanych lektur.

Sugestie do odpowiedzi:

Tu niewiele podpowiem. Przede wszystkim, pamiętajmy, by faktycznie przeczytać książki, o których wspominamy w sprawozdaniu czy prezentacji.

29. Ile wynosi tygodniowy czas pracy nauczyciela?

Sugestie do odpowiedzi:

40 godzin.